

zaterdag 17 september · 19.00 - 19.30 uur en 20.30 - 21.00 uur · Hal Stadhuis

zondag 18 september · 13.00 - 13.30 uur en 15.00 - 15.30 uur · Hal Stadhuis

Taharah

Itzik Galili · choreografie

Helena Volkov en Jessica van Rüschen · dans

Yaron Abulafia · lichtontwerp

Natasja Lansen · kostuums en grime

Arvo Pärt · muziek

Arvo Pärt 1935

Tabula rasa (1977): II. Silentium

in een uitvoering door

Gidon Kremer viool

Tatyana Grindenko viool

Alfred Schnittke geprepareerde piano

Litouws Kamerorkest Vilnius

Saulius Sondeckis dirigent

(ECM Records)

De choreografie 'Taharah' is speciaal voor dit festival gemaakt en beleeft haar wereldpremière. Het is een coproductie van Musica Sacra Maastricht en Helikon, het Euregionaal dansplatform, een initiatief van 'Via 2018, Maastricht kandidaat Culturele Hoofdstad van Europa', uitgevoerd door Theater aan het Vrijthof Maastricht.

Taharah

Een belangrijk reinigingsritueel in het jodendom is het *mikwe* (in het Hebreeuws המיקו). De betekenis daarvan is 'levendig water', en het ritueel heeft als doel de zuivering van geest, lichaam en ziel. De term staat ook voor het bad zelf waarin het mikwe plaatsvindt en dat volgens strenge rabbinale voorschriften moet worden gebouwd.

Iemand die zich tot het jodendom wil bekeren dient zich onder te dompelen in het mikwe. Daarnaast is het ritueel sterk verbonden met de menstruatiecyclus van de vrouw. Het orthodoxe jodendom schrijft het mikwe voor na elke maandelijkse cyclus. Ook moet de zuivering plaatsvinden wanneer de vrouw een kind heeft gebaard. Centraal staat overigens spirituele reinheid, niet hygiëne.

Het orthodoxe mikwe is gebaseerd op het contrast tussen onreinheid vóór en reinheid ná het ritueel. Die tegenstelling vormt het uitgangspunt voor de dansvoorstelling *Taharah* (= rituele reinheid).

De vrouwen die deze voorstelling dansen zijn niet naakt, zoals in het eigenlijke mikwe-ritueel. Hun

kostuum symboliseert de zuiveringsceremonie: de lichte, reine kleur contrasteert met het diepdonkere, onreine corset dat hen omhult en onthult.

Traag en sensueel

De choreografie van *Taharah* maakte gebruik van het werk *Tabula rasa* van de Estse componist Arvo Pärt. De muziek is geschreven voor twee violen, strijkers en geprepareerde piano. De Latijnse titel betekent 'onbeschreven blad', en door de structuur van de compositie bevat het muziekpapier inderdaad maar weinig noten. Volgens de componist vroegen de musici zich bij een eerste kennismaking met het werk vertwijfeld af waar de muziek was. De kracht van de compositie blijkt niet uit de notatie, maar pas bij uitvoering. De muziek verglijdt op een trage, kalme manier, waardoor muzikale details meer aandacht krijgen. Ook de danseressen bewegen traag en sensueel, zonder provocatief te zijn.

Naast muzikale details verdienen ook enkele visuele details de aandacht, niet alleen in de dans. Deze voorstelling vindt namelijk plaats in de Hal van het Stadhuis, een locatie waar in Maastricht de meeste

huwelijken worden gesloten, onder plafondschilderingen die onder meer verwijzen naar het joodse geloof. De schilderingen in de gewelven op het middelste plafond verbeelden het 'Goede Bestuur'. Op de driehoek in het midden staat in Hebreeuwse letters de naam Jahweh. Daarboven is Vrouwe Justitia zichtbaar, met haar blinddoek en zwaard. Zo worden in deze ruimte zowel de hemelse als de aardse wetten verbeeld.

Nog even terug naar de term 'tabula rasa'. Deze treffen we voor het eerst aan bij de Griekse filosoof Aristoteles. In de filosofie en psychologie staat dit begrip al vele eeuwen symbool voor de vraag of de mens bij geboorte een onbeschreven blad is en door zijn omgeving gevormd wordt, of dat zijn karakter bij de geboorte al vastligt. De betekenis van tabula rasa verwijst naar het eerste feit en daar ligt een relatie met het begrip zuiverheid, met *Taharah*.

'We kijken naar kunst en zien ons binnenste'

In een eerder interview verwoordt Itzik Galili zijn artistieke visie als volgt: 'Ik ben geïnteresseerd in dans die niet alleen maar naar zichzelf verwijst. Kunst is

een manier om inzicht te krijgen in het menselijk bestaan. We kijken naar kunst en zien ons binnenste, de mogelijkheden die we nooit gerealiseerd hebben, de donkere geheimen die we willen verbergen. Dans is de meest levensechte van alle kunstvormen. Dans gaat niet over een visuele ervaring of beweging: hij gaat over menselijke beweging. Daarom gaat dans over emotie, de aanstichter van die beweging. De choreograaf en de dansers moeten zowel het intellect als het instinct bij zichzelf en hun publiek durven aanspreken. Ik mijd temperament niet, en dat maakt mijn positie in Nederland misschien wel vrij uitzonderlijk.' (bron interview: Cultura.nl)

Itzik Galili · choreografie

Itzik Galili (Tel Aviv) woont sinds 1991 in Nederland. Hij was mede-artistiek leider van Dansgroep Amsterdam (2009/2010) en artistiek leider van het Noord Nederlands Danstheater / Galili Dance in Groningen (1997-2008). Momenteel is hij freelance choreograaf. Hij heeft choreografieën gemaakt voor en gewerkt met gezelschappen als het Stuttgart Ballet, Ballets de Monte Carlo, de Bayerisches Staatsoper München, het Gulbenkian Ballet, het Scapino Ballet, NDT II, de Batsheva Dance Company, de Rambert Dance Company, de National Dance Company Wales, het Aspen Santa Fe Ballet en Het Nationale Ballet. Itzik Galili heeft een oeuvre opgebouwd van meer dan zeventig werken met een grote variëteit. Tot de choreografieën die Galili heeft gemaakt, behoren *For Heaven's Sake* (2001), *ME* (2004), *Exile Within* (2006), *Heads or Tales* (2007) en *Bullet Proof Mama* (2010). Belichting speelt in zijn werk een belangrijke rol. Sinds 2005 werkt hij nauw samen met scenograaf en lichtontwerper Yaron Abulafia.

Itzik Galili heeft diverse prijzen gewonnen, waaronder de Philip Morris Finest Selection Award voor zijn bijdrage aan de Nederlandse cultuur. In 2006 werd hij Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Helena Volkov · dans

Helena Volkov studeerde in haar geboorteland Oezbekistan ritmische gymnastiek. Haar dansopleiding startte zij in Tel Aviv in 1998. In 2002 verhuisde ze naar Nederland, waar ze een jaar later afstudeerde

aan de Rotterdamse Dansacademie. Ze werkt met Itzik Galili sinds 2003, zowel bij het Noord Nederlands Danstheater / Galili Dance in Groningen als bij de Dansgroep Amsterdam. Daarnaast werkte zij met choreografen als Stephen Shropshire, Jordi Cortez Molina, Josef Tmim, Ohad Naharin en Keren Levi. Sinds dit jaar is Helena Volkov freelance danser.

Jessica van Rüschen · dans

Jessica van Rüschen is geboren in Duitsland, waar zij studeerde aan het Staatstheater Oldenburg en aan het Stadttheater Heidelberg. In 1999 rondde zij haar opleiding af aan de Rotterdamse Dansacademie. Ze werkt freelance in Nederland met choreografen als Itzik Galili, Piet Rogie, Vera Sander, Project Sally, Jens Van Daele en 2MoveDC. Sinds 2004 ontwikkelt Jessica van Rüschen daarnaast videoproducties voor theaters, choreografen en voor eigen werk.

Yaron Abulafia · lichtontwerp

Yaron Abulafia verzorgt het lichtontwerp voor vele theater- en dansvoorstellingen, installaties, concerten en televisieshows in binnen- en buitenland. Hij is genomineerd voor de Knight of Illumination Prize 2011 voor het beste lichtontwerp voor dans in het Verenigd Koninkrijk (voor *Awakening* door Rambert Dance Company) en voor de prijs voor het lichtontwerp voor theater in Israël (*Solitude in the Cotton Fields*, 2010).

Yaron Abulafia bereikte een Masters-degree in scenografie aan het Frank Mohr Instituut in Groningen. Hij is Bachelor of Art in theaterstudies (Design track) aan de Universiteit in Tel-Aviv en promoveert momenteel aan de Rijksuniversiteit Groningen. Sinds 2005 werkt Yaron Abulafia met choreograaf Itzik Galili.

Natasja Lansen · kostuums en grime

Natasja Lansen was eerst als danser actief voor zij in 1994 afstudeerde in theatervormgeving aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam. Sinds 1996 werkt zij nauw samen met Itzik Galili, zowel in Nederland als daarbuiten. Ook verzorgt Natasja Lansen kostuum- en theatervormgeving voor theaterproducties en toneelstukken, internetvideo theater, film, mime en dans.

MUSICA SACRA MAASTRICHT IS EEN COPRODUCTIE VAN Stichting Musica Sacra Maastricht, Theater aan het Vrijthof Maastricht en KRO Radio4

- **FESTIVALDIRECTIE** Jacques Giesen en Hugo Haeghens
- **BESTUUR** Jean Jacobs, Eddy Klomp en Bas Huijser
- **PROGRAMMACOMMISSIE** Jacques Giesen, Hugo Haeghens, Stijn Boeve, Fons Dejong (Theater aan het Vrijthof), Russell Postema, Sylvester Beelaert (KRO) en Jos Leussink (hors catégorie)
- **PROJECTLEIDING EN FONDSWerving** Stijn Boeve
- **MARKETING EN PUBLICITEIT** Edmée Janssen
- **PRODUCTIE** Peter Noten
- **UITBALIE** Hanneke Roymans
- **TECHNIEK** Peter Vanhex
- **FACILITAIR** Roel Schoenmaeckers en Claire Dullens
- **FINANCIËN** Jos Spauwen en Joyce Paquay
- **REDACTIE** Philip Leussink (vormgeving) en Jacinta Wetzer
- **BASISONTWERP** Dorine Verharen bNO

Stichting Musica Sacra Maastricht
Vrijthof 47, 6211 LE Maastricht
info@musicasacramaastricht • www.musicasacramaastricht.nl

- **MET DANK AAN** Fonds Podiumkunsten, Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Theater aan het Vrijthof, KRO Radio4, Prins Bernhard Cultuurfonds, VSBfonds, Fonds voor Cultuurparticipatie, Stichting Elisabeth Strouven, Maastricht VIA 2018, RKK, Stichting Kanunnik Salden Nieuwenhof, de Vrienden van Musica Sacra Maastricht, Limburgs Festival Platform, Zuiderlucht, RTV Maastricht, VVV Maastricht en Cultuurzomer, L1 Radio en Televisie en Dagblad De Limburger (Media Groep Limburg) voor de financiële en promotionele ondersteuning.
- **SAMENWERKINGSPARTNERS** Lumière Cinema Maastricht, Selexyz Dominicanen, Conservatorium Maastricht, Academie Beeldende Kunsten Maastricht, Toneelacademie Maastricht, Tout Maastricht, Maastricht VIA 2018, Opera Zuid, Limburgs Symfonie Orkest, Intro in situ, Bonnefantenmuseum, Studium Chorale, RKK, Dr. Fons Kurris, Ds. Joen Drost, Dom Adrianus Lenglet, RTV Maastricht, alle deelnemende muzikanten (Participatieproject 'In C') en locaties.

STEUN HET FESTIVAL

Voor een bijdrage vanaf € 30 geniet u als Vriend van Musica Sacra Maastricht vele voordelen. Zie www.musicasacramaastricht.nl voor meer informatie en aanmelding.

theater
aan het vrijthof

KRO

RKK

RADIO
4

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

provincie limburg

L1 TV FM TXT.NL

Limburgs
festival
platform

STICHTING ELISABETH STROUVEN

zuiderlucht
cultureel maandblad

Gemeente Maastricht

STU MAASTRICHT

FONDS VOOR
CULTUUR
PARTICIPATIE

VSBfonds

Prins Bernhard
Cultuurfonds

De Limburger
Limburgs Dagblad

maastricht:
STER ONDER DE STEDEN

STICHTING
Kommunale Samen
werking

MAASTRICHT
VIA2018